

Expunere de motive
Proiect de lege privind Prevenirea accidentelor din mediul subteran speologic
Organizarea activității de salvare
din mediul subteran speologic

România se află printre țările cu o bogată și îndelungată activitate speologică, în ciuda faptului că potențialul speologic de care dispune este inferior Franței, Italiei, Spaniei sau Austriei. Am făcut această precizare, întrucât aspectul menționat ar putea tenta pe necunoscători, să ne excludă din rândul “țărilor speologice”. Cei circa 4.600 km pătrați de calcare, reprezintă o suprafață carstică demnă de luat în considerare. România a fost și este unul din centrele speologice de renume.

România se numără printre puținele țări europene cu peste 10.000 de peșteri cunoscute. Referindu-ne la repartitia pe mari unități geografice, subliniem că peste 95% din peșteri se află în Munții Carpați și sunt dezvoltate în calcare sau dolomite. Se detașează Carpații Occidentali, respectiv Munții Apuseni, care prezintă cea mai mare densitate de cavități și cea mai ridicată dezvoltare medie. Cele mai reprezentative regiuni speologice din țară se află, de asemenea, în Carpații Occidentali și sunt materializate prin Munții Pădurea Craiului și Munții Bihor.

La nivel național există un număr peste 1.000 de speologi legitimați la diverse cluburi de speologie care practică acest sport într-un cadru organizat, respectând normele minime de protecție și posedând un echipament adecvat pentru deplasarea într-un mediu atât de ostil cum este peștera.

Pe lângă aceștia, există turiști, fie ei români sau străini, care an de an își petrec concediile și vacanțele în diferite zone din țară. Fiind atrași de necunoscut și de nevoia de a descoperi și de a se aventura în zone de risc, aceștia își pun viața în pericol. De cele mai multe ori, acești turiști nu respectă regulile elementare de protecție, nu posedă echipamentul minim de protecție corespunzător și se expun accidentelor. La nivel național, numărul estimativ al acestor persoane este de peste 20.000 anual.

Mai există o a treia categorie de oameni care pătrund în mediul subteran în cadrul unor programe organizate și coordonate de diverși tour-operatori de turism de aventură sau de agențiile de turism, care vând astfel de programe. Din păcate, aceste agenții nu respectă de multe ori regulile de deplasare în subteran și nu posedă ghizi specializați pentru speologie. Acest fenomen a luat o amploare foarte mare în ultima perioadă, o serie de firme vând programe de aventură cu specificul speologie, în care sunt incluse și vizite în cavități cu grade ridicate de dificultate.

Pe lângă cluburile de speologie există și alte cluburi de turism montan sau ecologie care practică un turism speologic, ei nefiind inițiați pentru a pătrunde în acest mediu și nu sunt însoțiți de persoane specializate.

Studiile neoficiale arată că există o categorie de persoane care practică speologia ca pe un sport extrem, în mod neorganizat, fără respectarea normelor minime de protecție, expunându-se accidentelor.

Au fost luate în calcul zonele carstice propriu-zise unde peșterile sunt dezvoltate în roci sedimentare. Pe lângă acestea, există numeroase alte cavități dezvoltate în alte genuri de roci: peșteri în sare, roci vulcanice, mine. Aceste cavități constituie puncte de atracție a numeroși turiști și terți.

În afara cluburilor de speologie și de turism montan sau turiști, în zonele carstice acționează cercetători științifici, reprezentanți ai diferitelor instituții - Institutul de Speologie Emil Racoviță, Academia Română, Institutul de Geologie, Institutul de Geografie, Universități, instituțiile de protecția mediului prin custozii din ariile naturale protejate.

În România, la ora actuală, nu există legislația necesară privind normele de protecție în mediul subteran speologic, desfășurarea activității de prevenire a accidentelor din mediul subteran speologic și de intervenție la accidentele din acest mediu.

Legislația existentă în România, reglementează prevenirea accidentelor montane și organizarea activității de salvare în munți, în conformitate cu Hotărârea de Guvern nr. 77 din 01/23/2003 publicată în Monitorul Oficial nr. 91 din 13.02.2003. Conform acestei hotărâri, serviciile Salvamont sunt înființate și intervin în zonele cu trasee turistice montane și pârtii de schi. Aceste servicii Salvamont nu au pregătirea necesară și nu sunt abilitate să pătrundă în subteran; activitatea lor se regăsește strict la exterior. Neavând pregătirea tehnică necesară, care este complet diferită de activitatea de alpinism sau turism montan, aceste persoane se expun accidentelor în momentul în care intervin în mediul carstic, devenind din salvatori, victime. În același timp, pun în pericol viața victimei și a colegilor de echipă, toate aceste fenomene ducând la operațiuni de salvare foarte lungi și fără cunoștințele tehnice minime. În plus de aceasta, activitatea lor de pregătire pentru deprinderea tehnicilor de deplasare în mediul subteran și intervențiile în mediul subteran este minimă.

Aderarea la Uniunea Europeană impune crearea cadrului adecvat pentru prevenirea accidentelor din mediul subteran speologic și intervenția la acest tip de accidente, în conformitate cu cele ale statelor membre din Uniunea Europeană. Echipa de intervenție pentru mediul subteran speologic formate din speologi se regăsesc în majoritatea țărilor din Uniunea Europeană.

Această propunere legislativă reglementează prevenirea accidentelor din mediul subteran speologic, formarea și scolarizarea/pregătirea echipelor de intervenție și coordonarea operațiunilor din mediul subteran speologic în cazul producerii unui accident. Ea prevede crearea unor mecanisme simple și eficiente pentru a garanta siguranța turiștilor atât romani cât și străini, și numai turiști ci și toate celelalte categorii de persoane, care vizitează zonele carstice de pe întreg teritoriul României.

Prin prezentul proiect de lege se înființează echipe de intervenție pentru mediul subteran speologic, formate din speologi voluntari, la fel ca și în celelalte țări europene. Aceste echipe, alături de alte instituții specializate – Pompieri, Protecție Civilă, Ambulanță – vor putea contribui la deservirea comunității locale. Prin pregătirea tehnică pe care aceste echipe o posedă, acestea pot interveni în diferite situații de urgență, care pun în pericol viața cetățenilor.

Existența în cadrul CORSA a unui departament de intervenție specializat pentru mediul acvatic atât de la suprafață cât și din subteran, având în vedere gradul de solicitare tehnică și umană pe care o presupune acest mediu, va permite intervenția la accidentele subacvatice supraterane precum lacuri naturale ori artificiale, râuri, galerii de mină inundate, suplinind astfel lipsa unor astfel de echipe pe cea mai mare parte a teritoriului țării. În mod necesar trebuie aici menționat și faptul că aceste intervenții necesită tehnici și aplicații specifice pe care structurile deja existente din cadrul CORSA le-au perfecționat pe parcursul anilor de activitate. Organizarea acestei activități ca una de serviciu public vine să concentreze și să eficientizeze această activitate de intervenție subacvatică supraterană mărinde astfel capacitatea și rapiditatea de intervenție precum și crearea unui standard uniform de intervenție în aceste accidente acvatice cu sporirea astfel a gradului de siguranță a activității. Trebuie menționat la acest capitol faptul că structurile de acest gen ale Armatei sau ale Marinei Civile ori Comerciale sunt specializate pe activități specifice; în rutina acestora nu există asemenea intervenții; în plus atât tehnica cât și metodologia acestora diferă, nefiind specializați în acest sens. Intervenția unei echipe nespecializate duce la creșterea riscului de intervenție și la reducerea șanselor de reușită în ceea ce privește atingerea obiectivului propus în cadrul intervenției.

Helmutos Peter
HELLMUT EDUARD
Helmut

Deputat PNL
CORNEL POPA
[Signature]

De ce operațiunile de salvare din mediul subteran speologic sunt complexe?

- implică un număr foarte mare de speologi;
- durata celor mai multe operațiuni de salvare este de peste 4 ore;
- necesita uneori utilizarea de echipament și tehnică specială: pompaj, dezobstrucție, scafandri.
- o echipă de transport a tărgii este formată din 15 persoane care lucrează în subteran peste 7 ore;
- necesită o bună coordonare de la suprafață a echipelor care lucrează în subteran;
- există pericolul producerii de supraaccidente;
- solicită un efort fizic și psihic deosebit din partea salvatorilor;

Accidente speologice în România în perioada 1994 - 2004

În ultimii 10 ani, în România, au avut loc 32 de accidente în mediul subteran speologic, accidente în care au fost implicate un număr de 65 de persoane. Din păcate, unele dintre accidente s-au soldat cu victime – șapte persoane decedând în aceste accidente. Alte 23 de persoane au suferit diferite leziuni, fracturi, contuzii.

Timpul de intervenție la aceste accidente a fost cuprins între 4 ore (operațiunile cele mai ușoare) și 3 zile (operațiuni complexe din punct de vedere tehnic, care au necesitat resurse umane și materiale deosebite).

